

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 2020-0138
- Klageren:** XX
5330 Munkebo
- Indklagede:** Movia
CVR-nummer: 29 89 65 69
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 750 kr. grundet manglende gyldig rejsehjemmel – klageren havde et ledsagerkort, med hvilket han var berettiget til at rejse på børnebillet, men han havde ikke købt en billet
- Parternes krav:** Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at havde sin pung fremme og var klar til at betale, men chaufføren vinkede ham ned i bussen
- Indklagede fastholder kontrolafgiften
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Rasmus Markussen
Torben Steenberg
Helle Berg Johansen
Susanne Beyer Svendsen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 28. oktober 2020 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Beløbet skal betales til Movia, som sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren er indehaver af et ledsagerkort, med hvilket han er berettiget til at rejse på enkeltbillet til børnetakst. Den 13. februar 2020 rejste han med Movias buslinje 300S, da der steg kontrollører ombord på bussen ved stoppestedet Herlev Hospital. Ved kontrol af klagerens rejsehjemmel foreviste han ledsagerkortet, men ingen billet, hvorfor han blev pålagt en kontrolafgift på 750 kr.:

Zone	031
Linje	300S
Køretøjs nummer	6018
Stop nummer	78
Stop	Herlev Hospital
Trip ID	
Påstigning	13-02-2020 11:03:48
Udstedt dato/tid	13-02-2020 11:12:49
Stået af	13-02-2020 11:15:17
Passager tal	16
Kontrol spørgsmål stillet	Nej
Kunden har forespurgt chauffør	Nej
Customer was on board when controller boarded	Nej
Controller was on board when customer boarded	Nej
Jeg har forespurgt chauffør	Nej
Kort inddraget	Nej
Årsag	Andet
Bemærkning	Ledsager kort uden billet

Klageren anmodede Movia om at frafalde kontrolafgiften og anførte til grund herfor således:

"

"Vi steg på bussen d. 12-2 ved tolvtiden, fremviste mit handicap-kort og havde pungen fremme (som jeg plejer) for at købe en tillægsbillet, men jeg blev viftet ned til sæderne (mine brødre så også forløbet og at jeg havde pungen fremme)."
 At min betaling blev afvist, kan skyldes tidsned og en stram køreplan til Buddinge.
 Jeg sagde til kontrolanden, det ikke var muligt at betale, han sagde "jeg kunne klage."

"

Movia fastholdt den 25. marts 2020 kontrolafgiften med henvisning til selvbetjeningsystemet, og til at klageren ikke havde haft gyldig billet. Movia anførte, at chaufføren kun udfører stikprøvekontrol og begrundede videre afgørelsen således:

”

Når kontrollørerne udsteder en kontrolafgift, skal de aktivt tage stilling til, hvorvidt chaufføren har været involveret i rådgivning omkring billetkøb. I det konkrete tilfælde har kontrolløren valgt "Nej" til dette.

Vi har på baggrund af din forklaring haft sagen i høring hos kontrollørerne, som godt kunne huske dig og som oplyser

”Intet af det der bliver skrevet, er nævnt til xxxxxx eller undertegnet.

Kunden sad på et af sæderne over trapperne i midten af bussen, helt alene.

Jeg kan afvise kundens forklaring.”

”

Afgørelsen blev sendt til klageren pr. e-mail, men da klageren ikke var opmærksom herpå, så han ikke afgørelsen, hvorfor han den 14. maj 2020 skrev således til Movia:

”

Det er ikke udtryk for forglemmelse, at jeg ikke har indbetalt jeres bødekrav. Jeg stod i bus 300 med mit handicapkort og min pung fremme, for at betale en supplerende børnebillet som jeg plejer, men chaufføren henviste mig til, at gå ned til sæderne. Jeg tænker at chaufførerne er underlagt en stram køreplan, idet der blev aktioneret mod, at Fyn bus chauffører ikke engang havde tid til toiletbesøg, i samme tidsrum. Det kan også være at chaufføren troede at handicapkortet var nok.

Jeg er medlem af ældresagen, hvis advokat har sagt, at der ikke er grundlag for bøde, når jeg har villet betale med pungen fremme, hvilket mine to medrejsende også kan bevidne.

”

Da Movias medarbejdere som følge af COVID-19 var sendt hjem, blev klagerens brev ikke registreret korrekt hos Movia. Da klageren som følge heraf ikke modtog svar på sin henvendelse, skrev han følgende til Movia den 10. juni 2020:

”

Det undrer mig at jeg ikke får svar, på den klage jeg har sendt til jer. I stedet får jeg brev om yderlige renter og inddrivelse gennem SKAT og yderlige renter og registrering i PSRM.

Den kontrollant der kom i første omgang, var ikke klar over reglen, om at jeg skulle betale en børnebillet når jeg havde ledsagerhandicapkort, han var nød til at spørge den anden kontrollant om hvad det medførte. Der indikerer at det er langt fra sikkert at tosprogs chaufføren vidste hvordan mit kort fungerede, han viftede mig i hvert tilfælde ned til pladserne, da jeg stod med min pung fremme, en anden grund kunne være en for stram køreplan. Mine to medrejsende er vidner på, at jeg havde pungen fremme, for selv om jeg er pensionist, havde jeg ikke nogen intension om at snyde mig fra at betale en børnebillet.

Jeg er inderligt imod at skulle betale benævnte bøde, jeg var parat til at betale men der blev ikke taget imod.

”

Med henvisning til afgørelsen af 25. marts 2020 som nævnt ovenfor fastholdt Movia på ny kontrolafgiften den 22. juni 2020, men på grund af det uheldige forløb vedrørende behandlingen af klagerens indsigelser, slettede Movia pr. kulance to rykkergebyrer, som var blevet pålagt i forbindelse

med den igangsatte rykkerprocedure. Klageren fik herefter en ny betalingsfrist for kontrolafgiften til den 15. juli 2020.

Klageren har indbragt sagen for ankenævnet den 13. juli 2020 og har indbetalt klagegebyr den 14. juli 2020.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Ved kontrollen i buslinje 300S den 13. februar 2020 foreviste klageren ikke en gyldig billet sammen med sit ledsagerkort.

Kontrolafgiften for manglende korrekt rejsehjemmel blev dermed pålagt med rette.

På baggrund af klagerens egne oplysninger i sagen lægger ankenævnet til grund, at klageren var bekendt med ledsagerordningens regel om, at han skulle købe en enkeltbillet til børnetakst for at have gyldig rejsehjemmel sammen med ledsagerkortet.

Det følger af de fælles landsdækkende rejseregler, at enkeltbillet ved rejser med bus kan købes kontant ved påstigning.

Ankenævnet bemærker, at dette forudsætter, at passageren fortæller chaufføren, hvilken billet han ønsker at købe. Klageren burde derfor ikke have nøjedes med at fremvise sit ledsagerkortet og have sin pung fremme, når han ikke samtidigt hermed sagde til chaufføren, at han ønskede at købe en børnebillet.

Det bemærkes endvidere, at kontrolløren har tastet "nej" på kontrolafgiften til "kunden har forespurgt chaufføren". Movia har i den indledende sagsbehandling hørt kontrolløren, som har svaret, at det af klageren oplyste i henvendelsen til Movia ikke blev oplyst af klageren ved kontrollen.

På denne baggrund kan klagerens forklaring, om at han blev viftet videre af chaufføren, og at chaufføren afviste hans betaling, ikke lægges til grund af ankenævnet.

Ankenævnet finder herefter, at der ikke har foreligget sådanne helt særlige omstændigheder, der kan medføre, at chaufføren – og dermed Movia – skal bære ansvaret for klagerens manglende billet, hvorfor Movia er berettiget til at opretholde sit krav om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

RETSGRUNDLAG:

Det følger af lov om trafikselskaber § 29, stk. 1, at trafikselskabet kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billet eller kort).

I de fælles landsdækkende rejseregler, som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne.

Fra de fælles landsdækkende rejseregler:

”

2.3. Køb af rejsehjemmel

Ved rejser med tog, bus og metro skal kunden være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

Ved rejser med bus kan enkeltbillet købes kontant ved påstigning. Visse buslinjer kan undtages herfra jævnfør nærmere oplysning på www.dinoffentligetransport.dk. Chaufføren er kun forpligtet til at tage imod kontanter op til nærmeste hundrede kroner.

...

2.4. Brug af rejsehjemmel

Kunden skal ved modtagelsen af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede.

Kunden skal have gyldig rejsehjemmel ved indstigning herunder sikre sig, at rejsekortet er korrekt checket ind. Kunden kan forlænge rejsen ved et tilkøb af flere zoner til den ordinære rejsehjemmel. Tilkøbet skal foretages, mens den ordinære rejsehjemmel fortsat er gyldig. Regler for køb og brug af tilkøbsbillet følger de almindelige regler for køb af rejsehjemmel.

Chaufføren udfører ikke systematisk billetkontrol, men kan give vejledning ved kundens forespørgsel.

”

Fra DOT's hjemmeside:

”

Ledsagerordning

Personer med permanent eller midlertidigt handicap kan få en ledsager med på rejsen til nedsat pris.

Det kræver forevisning af et særligt ledsage- eller legitimationskort (Ledsagekort Danmark, Medlemskort fra Dansk Blindesamfund eller Medlemskort fra Synscenter Refsnæs).

Både indehaver af kortet og en eventuel ledsager kan rejse på enkeltbillet eller et rejsekort kundetype handicap til børnetakst.

EU-borgere kan købe DSB Ledsagerordningsbillet ved fremvisning af handicapbevis fra det respektive EU-land.

Billetter til ledsagere købes således:

- Hvis indehaveren af et ledsage- eller legitimationskort rejser alene, udstedes én enkelt børnebillet.
- Hvis indehaveren af et ledsage- eller legitimationskort rejser med ledsager, udstedes 2 enkelt børnebilletter.
- Hvis indehaveren af et ledsage- eller legitimationskort rejser med ledsager, men har anden rejsehjemmel til sig selv (f.eks. Blindkort), udstedes én enkelt børnebillet.
- Hvis indehaveren er et barn, som rejser alene, udstedes en enkelt børnebillet (der gives ikke yderligere nedsættelse)
- En handicappet, der rejser uden ledsager, kan medtage to børn under 12 år gratis. Der henvises i øvrigt til dsb.dk under handicaprabatter.

Fører- eller servicehunde kan altid medbringes gratis. Hunden skal bære symbolet 'manden med den hvide stok', 'hundehoved og hånd' eller ID-vest (forudsat, at føreren kan fremvise særligt ID-kort).

”

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

"Manglende børnebillet i bus300. At bøden for påstået manglende billet bliver slettet."

Indklagede anfører følgende:

"Med afsæt i de fælles landsdækkende rejseregler samt gældende kortbestemmelser for rejsekort fastholder Movia kontrolafgiften. Vi vedlægger tidligere korrespondance samt bilag.

Baggrund for kontrolafgiften

Movias billetsystem er baseret på princippet om selvbetjening og chaufføren udfører ikke systematisk billetkontrol, men kan foretage stikprøvekontrol og give vejledning ved kunders forespørgsel (**bilag 1**).

Børnebilletter til personer med Ledsagerkort kan (på tidspunktet for kontrolafgiftens udstedelse) købes kontant i bussen, via SMS, via DOT eller DSBs app eller ved at benytte et personligt rejsekort med kundetypen "Handicap".

Det er kundens eget ansvar at være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel. Såfremt en kunde ikke kan vise gyldig rejsehjemmel på kontrollørens forlangende, vil der blive udstedt en kontrolafgift (**bilag 1**).

Chaufførens primære opgave er at køre bussen. Hvis man skal have hjælp til billetkøb, skal man derfor oplyse chaufføren helt konkret, hvad man gerne vil have hjælp til. Klager oplyser selv, at have "*fremvist mit handicapkort og havde pungen fremme*" (**bilag 4**). Det er vigtigt, at en kunde tager kontakt til chaufføren og fortæller hvor turen går hen, hvis chaufføren skal hjælpe med korrekt billettering.

Movias kontrollører noterer altid på kontrolafgiften, om kunden har spurgt chaufføren til råds ved påstigning. På den konkrete kontrolafgift, er der valgt NEJ til, at klager har spurgt chaufføren i bussen til råds om billettering. Kontrolløren har derfor ikke haft mulighed for at få en eventuel fejl, misforståelse eller tilladelse bekræftet hos chaufføren (**bilag 2**).

Movias kommentarer og afgørelse

Kontrolafgiften er udstedt den 13.02.2020 (**bilag 2**). Movia modtager den 02.03.2020 en indsigelse per brev fra klager. Brevet er poststempelt den 28.02.2020. Klager skriver i sin indsigelse, at han har skrevet til Movia via computer

Til Movia.

Da jeg er i tvivl om i har modtaget mine oplysninger pr. Computer, sender jeg dem hermed skriftligt.

Denne henvendelse har vi desværre ikke modtaget.

Vi har haft sagen sendt til høring hos kontrollørerne, der har udstedt kontrolafgiften. Kontrollørerne er blevet bedt om at af- eller bekræfte hvorvidt klager havde forespurgt chaufføren om køb af billet.

Kontrollørerne oplyser:

*"Intet af det der bliver skrevet, er nævnt til *** eller undertegnet. Kunden sad på et af sæderne over trappeperne i midten af bussen, helt alene. Jeg kan afvise kundens forklaring." (bilag 3)*

Movia modtager klagers indsigelse 18 dage efter kontrolafgiftens udstedelse og har ikke haft sagen i høring hos chaufføren.

Klager har ikke kunnet fremvise gyldig rejsehjemmel på kontrollørens forespørgsel. Movia finder ikke, at det er ensbetydende med, at chaufføren i dette tilfælde har overtaget ansvaret fra klageren om at kunne forevise en gyldig billet, da klager ikke har foretaget en direkte forespørgsel til chaufføren om køb af billet.

Det fremgår af de fælles landsdækkende rejseregler, at en passager ved rejsens begyndelse skal være i besiddelse af gyldig billet eller kort, der gælder til hele rejsen. Hvis man ikke har gyldig billet eller kort, når man bliver kontrolleret, skal man betale en kontrolafgift på 750 kr.

Da det ikke er en betingelse for at udstede en kontrolafgift, at en passager bevidst har søgt at unddrage sig fuld betaling for rejsen, er kontrolafgiften korrekt udstedt. Movia finder ikke, at der har foreligget særlige omstændigheder der gør, at klageren skal fritages for at betale en kontrolafgift."

Hertil har klageren bemærket:

" Udover at blive viftet videre, da jeg ville betale i bus 300, har jeg oplevet samme situation, med to andre tosprogede chauffører.

Dels med en natbus i Buddinge og dels med linje 5 fra Husum til Nørreport, hvor jeg også havde pung og kort fremme. Jeg har en fornemmelse af, at de tosprogede chauffører ikke helt, har forstået de forordninger, som Movia indeholder (har man foretaget en stikprøvekontrol?) Det er jo også muligt at chaufførerne har en for stram kørerplan, som de aktionerede overfor her på Fyn.

Selvom jeg er pensionist, har jeg råd til at betale de 25 kr. det koster at tage bussen. Hvis jeg havde villet snyde var jeg gået ind af den midterste dør.

Udover dette var jeg sammen med to personer, der kan bevidne jeg havde pungen fremme ved chaufføren. Jeg vil understrege, at jeg ikke er fjendtligt indstillet overfor tosprogede. Jeg har arbejdet i 19 år i Vollsmosen. Jeg kan stadig ikke se jeg skal betale bøde når chaufførerne har afvist min betaling og det var før Coronaforanstaltninger, kontrollanten der gav mig bøden skulle spørge den anden kontrollant, hvilket indikerer at han ikke var inde i reglerne for handicapledsagerkort.

p.s. jeg har fundet ud af, at man kan købe et handicapkort, det lyder som en god løsning."

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand